

TAKK

EN ÅPEN HÅND FOR
DEN SOM SØRGER

SKRIFTHUSET

Klaff

Alt har sin tid,
det er en tid for alt som skjer under himmelen:
en tid for å fødes, en tid for å dø,
en tid for å plante, en tid for å rykke opp,
en tid for å gråte, en tid for å le,
en tid for å sørge, en tid for å danse,
en tid for å tie, en tid for å tale.

Forkynneren kap 3 –

TAKK

EN ÅPEN HÅND
FOR DEN SOM SØRGER

ISBN 978-82-91478-50-0

Sorg

Min egen sorg vil alltid være min egen. En sorgprosess kan aldri settes på skjema. Det er forskjell mellom å miste noen brått og uventet, eller å måtte ta avskjed ved en naturlig død. Men også da kan sorgen være stor. Jo lengre og sterkere samholdet har vært, dessto større kan stillheten og savnet bli.

For den som sitter igjen, kan følelsene også være sammensatte og motstridende. Takken over det vi fikk dele blander seg med det tunge. Du kan også anklage deg selv for det som forble usagt, eller for det som gikk på tverke og aldri ble løst.

Eller kjenne et sinne som også kan gå i ulike retninger. Mot behandlere som du syntes sviktet. Mot gamle venner som trakk seg unna. Mot den døde selv som forlot deg. Mot Gud som taust lot deg bli alene. Eller du kan kjenne lettelse over at en krevende tid er over, ...og få dårlig samvittighet for det. Slike følelser kan ikke bare raderes bort.

Men du skal heller ikke la dette bli det eneste som preger dagene dine. Du kan også være åpen for nye dager med nye erfaringer.

Ettertanke

Når jeg mister en som står meg nær, blir jeg også minnet om min egen død. Møtet med døden kan åpne opp for store spørsmål som hverdagene ikke hadde rom for. Men bibelordet ved graven om "...et levende håp" er noe mer enn det jeg selv kan begripe eller nøste ut. Ordene er en gave og et løfte.

Lovet være Gud, vår Herre Jesu Kristi Far, han som i sin rike miskunn har født oss på ny til et levende håp ved Jesu Kristi oppstandelse fra de døde!

1 Pet 1,3

Ettertanken kan også hjelpe meg å minnes den døde på nye måter. Kanskje kan jeg oppleve at den som "gikk bort" selv kommer til orde gjennom mine minner, slik det uttrykkes i Edvard Hoems vakre vise "Sullabullyam"?

*Så lytt til ei nynning når natta er still,
ja, lytt til vår song når vi ikkje er til.
Høyr fuglar og harper og stigande song
frå oss som gjekk bort, men som levde ein gong!*

(Se hele teksten på side 15)

Alt har sin tid,
det er en tid for alt som skjer under himmelen:
en tid for å fødes, en tid for å dø,
en tid for å plante, en tid for å rykke opp,
en tid for å gråte, en tid for å le,
en tid for å sørge, en tid for å danse,
en tid for å tie, en tid for å tale.

Forkynneren kap 3

NAVNET DITT

Så ødslig å se det sånn:
Noen streker på papiret,
et tomt sneglehus i fjæra,
ei fjør bortgjemt i lyngriset.
Men når jeg leser det,
tetner det svarte verdensrommet til stjernedikt.
Når jeg legger det til øret,
hører jeg livet rulle mellom åsene.
Og når jeg puster på det,
fyker ei heipiplerke mot det gapende hjertet mitt
med buktende løfter i nebbet.

Kolbein Falkeid

Se på fuglene under himmelen.
De sår ikke, de høster ikke og samler ikke i hus,
men den Far dere har i himmelen, gir dem føde likevel.
Er ikke dere mer verdt enn de?

Matt 6,26

IKKE HELE TIDEN

Ingen kan klare å tenke på Døden
hele tiden,
Livet trenger seg på
med sitt veldige nærvær
fyller lungene med luft
og hendene med daglige småting
skjønnheten lister seg inn
i sansene, fra alle kanter
med ufattelig sprengkraft.
Jeg har ingen bønn på leppene lenger
jeg sier bare Takk for mitt liv.

Åse Marie Nesse

Livsfaser

I alle kulturer og til alle tider har mennesker søkt sammen for å markere viktige overganger i livet.

I vår tradisjon kjenner vi dette som barnedåp, konfirmasjon, bryllup og gravferd. Her skjer det et møte mellom levd liv og kristen tradisjon. I disse livsfaseritene er symboler og ritualer like viktige som ord.

Midt i livets forandringer får jeg være sammen med de andre. Slik blir også linjene i mitt eget livsløp tydelige.

Også i hverdagen kan ritualer gi mening. Et levende lys. Et bilde satt frem i glass og ramme. Stillhet i et morgengry.

Slik vil også ritualene peke utover mot det gode livet. En tur i skogen eller en benk i parken. Barnehagebarna på utflukt. Naboen som lufter hunden.

Sorgen og døden hører det naturlige livet til. Når jeg sørger, gir jeg døden et rom midt i livet.

Åpent hus

Den åpne kirkedøra leder meg inn mot lysene på alteret. Her finnes det et felleskap bak ordene.

Ved dåpen la presten hånden på barnets hode.

*...Gud styrke deg med sin nåde til det evige liv.
Fred være med deg.*

Ved alteret ble brødet løftet opp.

*Brødet som vi bryter, gir oss del i Kristi kropp.
Fordi det er ett brød, har vi alle del
i den samme kropp.*

Lyset følger meg ut til nye dager.

*Herren velsigne deg og bevare deg.
Herren la sitt ansikt lyse over deg og være deg nådig.
Herren løfte sitt åsyn på deg og gi deg fred.*

TAKK, GODE GUD

Takk, gode Gud, for alle ting,
først for bror Sol, så lys og fin.
Han vekker oss hvert morgengry
og er ditt tegn for oss i sky.
Halleluja, halleluja.
Takk for alle dine under.

Du tenner lys hver stjernenatt,
gir søster Måne hennes prakt.
Du sender ut bror Vind, så yr,
han drar omkring til tåken flyr.
Halleluja, halleluja.
Takk for alle dine under.

Syng, søster Vann, fra kilden dyp,
bred ut ditt store hav i fryd.
Nå kaster regnet sølv på alt,
og jorden jubler der det falt.
Halleluja, halleluja.
Takk for alle dine under.

Strål opp, bror Ild, og takk den Gud
som skapte lyset på sitt bud.
Gi kullet glød og lampen skinn,
varm oss, bror Ild, ved flammen din.
Halleluja, halleluja.
Takk for alle dine under.

Takk, gode Gud, for moder Jord,
hun gjør oss ett med alt som gror.
Hun bærer trær og blomster frem
og smykker by og land med dem.
Halleluja, halleluja.
Takk for alle dine under.

Takk, Gud, for dem som elsker deg,
for dem som går på fredens vei,
for dem som gav oss kjærlighet,
for dem som ser din herlighet.
Halleluja, halleluja.
Takk for alle dine under.

Takk, gode Gud, for søster Død,
den siste hjelper i vår nød.
Hun kjører vognen stille frem
når det er kveld og vi skal hjem.
Halleluja, halleluja.
Takk for alle dine under.

Syng, dag og natt! Syng, hav og jord!
Vi priser Gud i samstemt kor:
Du er så rik! Du ser oss nå,
du bøyer deg mot alle små.
Halleluja, halleluja.
Takk for alle dine under.

*“Solsangen” etter Frans av Assisi.
Norsk salmebok nr. 290
Olov Hartman / Eyvind Skeie*

SULLABULLYAM

Når vi har forlate den rullande jord
og vatnet og vinden stryk ut våre spor,
når alt det vi sleit med er slutt og forbi,
høyr songen vi syng om den bortfarne tid.
Sullabullyam.

Lik lyset frå stjerner som ikkje fekk namn,
lik draumen om liv i den eviges famn,
slik styrer vår lengsel frå mørker og grav
til kystar ein stad bortom himmel og hav.
Sullabullyam.

Alt vakkert skal kverve i botnlause rom.
Den søtaste smak skal bli bitter og tom.
Og du, som eg elska, skal også forgå!
Vi jublar mot vårer vi aldri skal sjå!
Sullabullyam.

Så lytt til ei nynning når natta er still,
ja, lytt til vår song når vi ikkje er til.
Høyr fuglar og harper og stigande song
frå oss som gjekk bort, men som levde ein gong!
Sullabullyam.

Edvard Hoem

© Skrifthuset 2025

Tekst og redaksjon: Kåre Rånes.
Takk til kolleger og kirkefolk i Tingvoll og Fredrikstad.
Omslag: Magnus Osnes.
Illustrasjoner s.10–14: Liv Andrea Mosdøl.

Bibeltekster fra Bibel 2024, © Det norske bibelselskap.
Gjengitt med tillatelse.

s. 5: "Navnet ditt", Kolbein Falkeid.
Fra samlingen "En annen sol", Cappelen Damm 1989.
s. 7: "Ikke hele tiden", Åse-Marie Nesse.
Fra samlingen "Den Tredje Porten", Aschehoug 2000.
s.10: "Takk, Gode Gud", Norsk salmebok nr. 290.
Olov Hartman/Eivind Skeie © Norsk musikkforlag.
s.15: "Sullabullyam", Edvard Hoem © Edvard Hoem
Fra samlingen "Den fattige Gud", Forlaget oktober 2003.

ISBN 978-82-91478-50-0

Klauff

TAKK er ett av fire hefter i en serie med hjelp til selvhjelp ved dåp, konfirmasjon, bryllup og gravferd.

Disse livsfaseritene er mer enn fire viktige milepeler i vårt eget liv. Vi feirer også våre barns og barnebarns dåp, våre søskenbarns og tantebarns konfirmasjon, våre venners og kollegers bryllup, og vi deltar i gravferd i vår egen familie og for venner og nære naboer.

Kirkegang på søndag kan også oppleves som en livsfaserite. Vi tar med oss det som har skjedd denne uka, takker for det gode, og ber om kraft til å mestre det vanskelige. Så sendes vi ut igjen til en ny uke med velsignelse over livet vårt.

Til alle tider har mennesker søkt sammen
for å markere viktige overganger i livet. I vår
tradisjon kjenner vi dette som barnedåp,
konfirmasjon bryllup og gravferd.

Her skjer det et møte mellom levd liv og
kristen tradisjon. Midt i livets forandringer
får jeg være sammen med de andre.

Slik blir også linjene i mitt
 eget livsløp tydeligere.

ISBN: 978-82-91478-50-0

